

STAUROS

Č. 26 december 2012

Informačný dvojtýždenník gréckokatolíckej farnosti v Bratislave

Vianočný príhovor o. arcibiskupa Cyrila Vasiľa SJ

Drahí bratia a sestry!

Začiatkom 90. rokov, krátko po tom, čo Cirkev na Slovensku po desaťročiach čakania dostala nových biskupov sa jednému z nich stala táto príhoda. Išiel na birmovku. Celá dedina bola v očakávaní, detičky sviatočne vyobliekané, muži s kravatami, ženy s upravenými účesmi, zbor pripravený, miništranti nastúpení, usporiadatelia s pásikmi na rukávoch už vyzerali, kedy konečne príde biskup. Prišiel na svojej starej zhrdzavenej škodovke, v jednoduchom kňazskom kolárik, s biskupskými rúchami v igelitke. Keď pred kostolom vystupoval z auta tak ho kurátor-usporiadateľ odsunul na bok, „Kam sa to trepete pán farár, choďte zaparkovať do bočnej uličky nie tu pred kostolom, nevidíte, že čakáme na biskupa!?“ Neostávalo mu teda nič iné ako zaparkovať v bočnej uličke a pekne zozadu prísť do sakristie, predstaviť sa farárovi a odkázať usporiadateľom, že už môžu vyzváňať. Všetko bolo pripravené na návštevu biskupa, ale keď prišiel, tak ho nespoznali – mali iné predstavy.

Podobnú situáciu evokujú vianočné udalosti spred 2000 rokov i neskoršia história sv. Štefana, ktorého sviatok slávime hneď po Vianociach. Celý zmysel židovského národa spočíval v očakávaní príchodu Mesiáša. Celé dejiny Izraela sa môžu chápať ako príprava na tento moment. Všetko slávne i strastiplné v jeho dejinách bývalo interpretované vo vzťahu k Bohu a k jeho prisľúbeniam. Celá štruktúra spoločnosti, kňazi, zákonníci, farizeji i saduceji sa formovala na základe Zákona a v interpretácii Božích prisľubov o Mesiášskom kráľovstve. Židovskí učenci a predstavení národa sa však časom príliš vžili do svojej úlohy „vodcov“ a „duchovných autorít“. Teoreticky poznali miesto, poznali čas príchodu Mesiáša, ale zdá sa, že čím viac sa približovali znaky jeho príchodu, tým viac z jeho príchodu mali skôr strach, ako radosť – samotný Mesiáš sa už začínal vnímať ako potenciálna hrozba zabehnutému systému. O Mesiášovi už boli vytvorené presné predstavy, často viac-menej zodpovedajúce očakávaniam ich tvorcov, a tak, keď do nich ohlásený Mesiáš nezapadal, tak ostal nepovšimnutý, neprijatý, nenávidený a nakoniec odvrhnutý. To sa týka Mesiáša samotného aj tých, ktorí ho ohlasovali a vystupovali učiac v jeho mene. Ale napriek tomu, ba takpovediac práve preto, Mesiáš prišiel do ľudských dejín spôsobom, ktorý on uznal za správny a vhodný.

Boh je účastníkom ľudských dejín. Necháva nám slobodu „tvoriť dejiny“, ale súčasne ich využíva na svoje plány spôsobom, ktorý prekračuje naše možnosti chápania. V istej chvíli však vstupuje mimoriadnym spôsobom do ľudských dejín - prostredníctvom dejín Izraela, „vyvoleného ľudu“, a v konečnom dôsledku sa stáva súčasťou ľudských dejín „Keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho syna, narodeného zo ženy, narodeného pod zákonom, aby vykúpil tých čo boli pod zákonom a by sme dostali adoptívne synovstvo“ (Gal 4, 4-5).

Kritérium plnosti času neurčuje človek, nie sme schopní odhadnúť Božie dôvody a plány. Boh je nielen účastníkom dejín ľudstva, ale aj osobných dejín každého jednotlivca. Zaiste, že nám ponecháva našu slobodnú vôľu, našu schopnosť reagovať na dianie okolo nás, vytvárať náš život – ale súčasne je tajomne prítomný v udalostiach nášho života. Je prítomný v živote každého človeka – toho, čo ho o ňom nikdy nepočul, toho, ktorý je voči otázke existencia Boha ľahostajný, aj toho, ktorý ho uznáva, rešpektuje a snaží sa riadiť jeho zákonom. Chce sa stretnúť s každým človekom v jeho srdci, chce sa mu dať spoznať, chce mu dať pocítiť svoju lásku, chce, aby sme ho „zažili“. Štatistika nám však potvrdzuje, že nie všetci ľudia sa dopracujú k tejto hlboko osobnej „skúsenosti“ Božej prítomnosti. Prečo? Čo je teda potrebné, aby sa toto stretnutie uskutočnilo? Na túto otázku neexistuje empiricky presná odpoveď – viera zostáva aj naďalej darom a tajomstvom. To čo je možné z ľudskej strany pre toto stretnutie urobiť, je vytvoriť predpoklady.

Čo máme na mysli? Ide o tú dispozíciu ducha, o tie charakteristiky a postoje, ktoré musíme v našom živote tak naorientovať aby sme boli disponovaní na možné stretnutie sa s Bohom. Pozitívnym i negatívnym príkladom nám môžu byť postavy, ktoré sme stretávali počas týchto vianočných dní, i ktoré vystupujú v dramatickej scéne umučenia sv. Štefana. Vidíme tu mudrcov, tých ktorí využívajú svoje poznanie na hľadanie skrytého Boha ale vidíme aj veľkňazov, ktorých múdrosť sa obmedzuje na štúdium a poznanie textov, ale nepohne ich k tomu, aby vykročili ku hľadaniu skutočnej pravdy. Vidíme pokorných pastierov, ktorí si povedia: „Poďme teda do Betlehema a pozrime sa čo sa to stalo, ako nám oznámil Pán“ (Lk 2, 15), ale aj pyšného Herodesa, ktorý radšej posielal iných: Chodte a dôkladne sa vypytujte na dieťa“ (Mt 1, 8). Vidíme Máriu a Jozefa, ktorí zahŕňajú Božie dieťa láskou, i vojakov, ktorí na kráľov príkaz sú schopní bezmyšlienkovite a bezcitne „povraždiť v Betleheme a na jeho okolí všetkých chlapcov od dvoch rokov nadol“ (Mt 1, 16). Vidíme Štefana, ktorý chápe celé dejiny svojho národa i svoje osobné ako prípravu na stretnutie s Kristom i členov veľrady, ktorým na jeho slová „pukali srdcia od zlosti a zubami škrípali proti nemu ... zapchávali si uši a všetci sa na neho vrhli“ (Sk 7,54.57). Múdrosť, pokora, láska a nadšenie – to sú tie kvality, ktoré nám otvárajú cestu na spoznanie Boha, na stretnutie sa s ním v tej chvíli a tým spôsobom, ktorý on sám zvolí na to, aby sa nám priblížil. Múdrosť privádza hľadajúcich kráľov k tomu, že sa „nesmierne zaradovali ... keď... uvideli dieťa s Máriou, jeho matkou“ (Mt 1,10-11) Pokora privádza pastierov k tomu, aby „našli Máriu a Jozefa i dieťa uložené v jasliach“ (Lk 2,16). Láska vedie Máriu k tomu, aby si „zachovával všetky tieto slová vo svojom srdci a premýšľala o nich“ (Lk 2, 19). Nadšenie pre pravdu privádza Štefana k vyznaniu pred veľradou i ku zvolaniu v úžase: „Vidím nebo otvorené a Syna človeka stáť po pravici Boha“ (Sk 7,56).

Múdrosť, pokora, láska a nadšenie. Keď budú takto disponované naše srdcia, tak neriskujeme podobný trapas, aký vyrobili usporiadatelia onej birmovky, na ktorú nechceli pustiť ani biskupa, pretože čakali niekoho kto bude vyzerat' podľa ich predstáv. To, že farníci nespoznali svojho nového biskupa a skoro ho nepustili do chrámu, môže byť vcelku len zábavnou anekdotou z cirkevného života. Tragédiou by však bolo, keby sme čosi podobné urobili aj vo vzťahu k Bohu, keby sme ho nespoznali napriek tomu, že ho bytostne očakávame, keby sme ho odvrhli, keď sa k nám priblíži v našom živote – možno preto, že nezapadá do našich predstáv a schém, možno preto, že prichádza ako dieťa, možno preto, že sa dotýka našej pýchy a nabáda nás k zmene nášho zmýšľania i života.

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 24. - 30. 12. 2012

Pondelok	<i>Predvečer Narodenia Pána</i> 8:00 Kráľovské hodinky 14:30 Sv. liturgia a večiereň * Anna (Gottweisová) 21:30 Veľké povečerie, lítia
Utorok	<i>Narodenie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista</i> <u>Bohoslužobný poriadok ako v nedeľu!</u>
Streda	<i>Zbor Presvätej Bohorodičky</i> <u>Bohoslužobný poriadok ako v nedeľu!</u>
Štvrtok	<i>Svätého prvomučeníka a archidiakona Štefana</i> 7:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Na úmysel
Sobota	17:00 † Juliana, panychída Večiereň
Nedeľa	Po Narodení, 6. hlas, 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. Liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. Liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 31. 12. 2012 – 6. 1. 2013

Pondelok	17:00 Sv. liturgia s poďakovaním za rok 2012, večiereň, agapé.
Utorok	<i>Obrezanie podľa tela nášho Pána Ježiša Krista; sv. Bazila Veľkého, myrovanie</i> <u>Bohoslužobný poriadok ako v nedeľu!</u>
Streda	17:00 † Mikuláš, panychída
Štvrtok	17:00 * Anna (Gottweisová)
Piatok	8:00 Kráľovské hodinky sviatku Bohozjavenia 17:00 Na úmysel (Rimová)
Sobota	Predvečer Bohozjavenia 8:00 Sv. liturgia * Anna (Gottweisová) 16:00 <u>Veľká večiereň, svätenie vody, veľké povečerie s lítiou</u>
Nedeľa	<i>Sväté Bohozjavenie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista</i> 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. Liturgia (cirkevnoslovanská) 11:00 Sv. Liturgia (slovenská)
	17:00 Večiereň

OZNAMUJEME

- V **utorok, 25. 12. 12** budeme sláviť prikázaný sviatok **NARODENIE PODĽA TELA NÁŠHO PÁNA, BOHA A SPASITEĽA JEŽIŠA KRISTA**. V **stredu, 26. 12. 12** bude sviatok **Zbor presvätej Bohorodičky**. Presný bohoslužobný poriadok nájdete vyššie.
- **Pôstna disciplína:** Zdržanlivosť od mäsa s pôstom je v deň pred Narodením a Bohozjavením Pána, teda v **pondelok, 24. 12. 12** a v **sobotu, 5. 1. 13** (*tu platí len zdržanlivosť od mäsa*). **Zdržanlivosť** znamená nejest' vymenované pokrmu, a to vrátane jedál, ktoré ich obsahujú. Zdržanlivosť zaväzuje od 7. roka veku do telesnej smrti. **Pôst** znamená nejest'; pripúšťa sa však najviac dvakrát za deň malé občerstvenie (*trocha jedla*) a najviac raz za deň sa najest' dosýta, najlepšie po večernej bohoslužbe, respektíve po 15. hodine. Pôst zaväzuje od 14. do 60. roka veku. Pôst a zdržanlivosť nezaväzujú chorých ľudí, tehotné a dojčiace ženy, ďaleko cestujúcich (*myslí sa aspoň 4 hodiny cesty*), ťažko pracujúcich a spoločne sa stravujúcich (*ak nemajú možnosť výberu*.)
- V deň sviatku Narodenia Pána, 25. 12. 12 sa znova predstavia deti našej farnosti krátkou vianočnou scénkou so začiatkom o 10. 30 h. Srdečne pozývame.
- Pozývame všetkých veriacich našej farnosti na sv. liturgiu v pondelok, **31. 12. 12**. Po sv. liturgii bude vyššie spomenutá večiereň spojená s poďakovaním za rok 2012. Po večierni všetkých pozývame na **spoločné agapé** do priestorov biskupského úradu.
- V utorok, **1. 1. 13** budeme sláviť **prikázaný sviatok Obrezanie Pána**.
- V nedeľu, 6. 1. 2013 budeme zároveň sláviť **prikázaný sviatok Sväté Bohozjavenie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista**. Časy bohoslužieb v predvečer sviatku nájdete vyššie.
- V nedeľu, 6. 1. 2013, o 17. 00 h. budeme sláviť sv. liturgiu v Chráme Najsvätejšej Trojice v Malackách.
- V nedeľu, 6. 1. 2013, o 16. 00 h. sa v priestoroch biskupského úradu uskutoční bábkové predstavenie *Eustachova vianočná cesta*. Pozývame všetky deti!
- Mladí z našej farnosti pripravujú 9. ročník plesu. Ples bude v UPC v Mlynskej doline, 26. 1. 2013 so začiatkom o 19.00h. Cena jedného lístka je 19,- €. Ich predaj sa začne v nedeľu, 9. 12. 12 po sv. liturgiách. Kontaktnou osobou je Michal Janočko. Novinkou je predaj lístkov cez internet na adrese: www.rezervovane.sk za cenu 18,- €.
- Špeciálne pre našu farnosť sme znova pripravili **nástenný kalendár na rok 2013**. Tento kalendár obsahuje aj fotografie udalostí v našej farnosti. Výroba jedného stála 7,50 €. Môžete si ho ale zakúpiť za dobrovoľný príspevok, ktorým podporíte našu farnosť. Na zhotovení tohto kalendára sa podieľal dizajnér *Lubomír Michalko ml.* Srdečne ďakujeme.

ĎAKUJEME

- V nedeľu, 16. 12. 12 sme pri zbierke na podporu opravy nášho chrámu vyzbierali sumu 1210,- €. Srdčne ďakujeme!
- Náš zbor *Chrysostomos* prispel na opravu nášho chrámu sumou 1000,- €. Bohu známa osoba darovala 15, iná Bohu známa 25,- €. Vyslovujeme úprimné „*Pán Boh odmeň!*“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu:
 - rod. *Hrubčinovej a Semberovej* (15. 12. 12) a členom *neokatechumenátneho spoločenstva* (22. 12. 12).
 - 29. 12. 12** upratuje: rod. *Krajňáková a Žeňuchova*
 - 5. 1. 13** upratuje: rod. *Jancurova a Mojžešova*.

AK MÔŽETE PODPORIŤ OPRAVU NÁŠHO CHRÁMU, MÔŽETE TAK UROBIŤ AJ VKLADOM ALEBO PREVODOM NA ÚČET NAŠEJ FARNOSTI:
ČÍSLO ÚČTU: 11472476/0900, SLOVENSKÁ SPORITELŇA, A.S.
SPRÁV PRE ADRESÁTA: OPRAVA CHRÁMU.